

«استمرار حرکت انقلابی» یعنی اینکه ما هدفهای انقلاب را در نظر داشته باشیم، و مدّ نظر قرار بدهیم و همه‌ی نیازهای امروز و فردا، نیازهای اکنون و آینده را که ما را به آن هدفها میرساند، در نظر بگیریم و این نیازها را به هر شکلی که میتوانیم تأمین کنیم؛ معنای این، استمرار انقلاب است؛ هدفهای انقلابی در نظر گرفته بشود.

۱۴۰۰/۱۱/۲۸

▼ گزارش روز

اوکراین قربانی بازی بزرگ

در سومین سال جنگ اوکراین و روسیه، توافقنامه اخیر کی‌یف و واشنگتن درباره بهره‌برداری از ذخایر معدنی کمیاب اوکراین زنگ هشدار جدیدی برای حاکمیت ملی و آینده اقتصادی این کشور به صدا درآورده است. این توافق که تحت فشارهای سیاسی امضا شد نشان می‌دهد غرب به جای حمایت بدون طمع، اوکراین را به میدانی برای تأمین منافع اقتصادی خود تبدیل کرده است. براساس این توافق، یک صندوق سرمایه‌گذاری مشترک بین آمریکا و اوکراین تأسیس می‌شود که سود حاصل از استخراج مواد معدنی استراتژیک مانند لیتیوم و نیکل را تقسیم می‌کند. درواقع این قرارداد بخشی از بازپرداخت ۱۷۵ میلیارد دلار کمک‌های نظامی آمریکا به اوکراین است. اوکراین که با فروپاشی اقتصادی و تخریب زیرساخت‌ها مواجه است، مجبور شده ذخایر معدنی خود را به عنوان وثیقه در اختیار واشنگتن قرار دهد. در حالی که آمریکا به دنبال بهره‌برداری اقتصادی از اوکراین است، موضع منفعلانه اتحادیه اروپا نشان‌دهنده شکاف در سیاست غرب است. «کایا کالاس» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، اعتراف کرده که آمریکا ممکن است از اوکراین خارج شود و اروپا باید طرح‌های جایگزین برای تحریم‌های ضدروسی داشته باشد. این اظهارات نشان می‌دهد غرب نه به دنبال پیروزی قطعی اوکراین، بلکه در حال حفظ منافع خود در صورت شکست این کشور است. دولت اوکراین این توافق را فرصتی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی می‌داند، اما سکوت درباره شروط پنهان نگرانی‌ها را افزایش داده است. «یولیا سویریدنکو» معاون نخست‌وزیر اوکراین ادعا می‌کند این توافق به نفع اقتصاد جنگ‌زده کشور است، اما کارشناسان هشدار می‌دهند اوکراین پس از جنگ با بدهی‌های سنگین و از دست دادن کنترل منابع، استقلال اقتصادی خود را از دست خواهد داد. «اولکسی گونچاروک» اقتصاددان اوکراینی این توافق را شبیه به «قراردادهای استعماری قرن نوزدهم» می‌داند و معتقد است اوکراین نه تنها منابعش را از دست می‌دهد، بلکه در دام بدهی‌های غیرقابل پرداخت می‌افتد. این توافق نشان می‌دهد منافع واقعی اوکراین در محاسبات غرب جایی ندارد. آمریکا با تبدیل کمک‌های نظامی به بدهی، کی‌یف را مجبور به فروش منابع ملی کرده و اروپا بدون ارائه راه‌حل عملی نظاره‌گر این تراژدی است. زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، در سخنرانی اخیر خود گفت: «ما برای دفاع از اروپا می‌جنگیم، اما اروپا حاضر نیست حتی قیمت گاز را برای ما کاهش دهد» این جمله به روشنی نشان می‌دهد اوکراین به یک قربانی ژئوپلیتیک تبدیل شده است. اگر اوکراین برنده جنگ باشد، اقتصادش در اختیار شرکت‌های غربی خواهد بود. اگر بازنده باشد، روسیه کنترل سیاسی را به دست می‌گیرد و غرب سود خود را از منابع تضمین کرده است. در هر دو حالت اوکراین بازنده است. این توافق نه یک پیروزی اقتصادی بلکه آغاز استعمار مدرن است. اوکراین که زمانی سپر اروپا در برابر روسیه خوانده می‌شد، اکنون به میدان نبرد اقتصادی قدرت‌های جهانی تبدیل شده است. کشورهایی که منابع خود را به بیگانگان می‌فروشند، استقلال خود را نیز از دست می‌دهند. اوکراین امروز نه تنها قربانی جنگ، بلکه قربانی بازی بزرگ قدرت‌های جهانی است.

مصطفی علیجانزاده

▼ خبر ویژه

سخنرانی جنجالی در مراسم شهید مطهری!

در مراسم چهل و ششمین سالگرد شهادت شهید مرتضی مطهری (ره) که در خانه‌موزه این شهید برگزار شد، سخنرانی «محمد سروش‌محلّاتی» از شاگردان «حسینعلی منتظری»، جنجال آفرین شد. این فرد که آرای غیرعقلانی و تند دارد، با اینکه در این مراسم به‌عنوان سخنران حضور یافت، موجب تعجب بسیاری از حاضران شد. برخی از منتقدان معتقدند که با توجه به تعهد شهید مطهری به ولایت فقیه و عقلانیت انقلابی، نباید چنین فردی در مراسم بزرگداشت او حضور داشته باشد. این انتقادات به ویژه از سوی علی مطهری، فرزند شهید مطهری، مطرح شد که از گفتمان‌های التقاطی این فرد انتقاد کرد و نسبت به انحراف راه شهید مطهری هشدار داد. با توجه به اینکه سروش‌محلّاتی در گذشته به مخالفت با نظام جمهوری اسلامی و اصل ولایت فقیه پرداخته بود، این انتقادات جدی‌تر به نظر می‌رسد.

▼ حرف روز

حج و فرصت‌سازی برای اتحاد امت

رهبر معظم انقلاب مطابق با رویه‌ای همه‌ساله، با جمعی از زائران بیت‌الله الحرام و دست‌اندرکاران حج دیدار کردند. معظم‌له ضمن تبیین فلسفه و هدف پروردگار از مقرر کردن فریضه حج به مثابه الگویی کامل و جهت‌دهنده برای اداره بشریت، با استناد به آیهای از قرآن کریم، هدف «اجتماع» حج را درک و دستیابی به انواع منافع انسانی خواندند و تأکید کردند: «امروز هیچ منفعتی بالاتر از اتحاد برای امت اسلامی وجود ندارد و در صورت وجود اتحاد و هماهنگی و هم‌افزایی امت اسلامی، فجایع کنونی در غزه و فلسطین اتفاق نمی‌افتد و یمن اینگونه تحت فشار قرار نمی‌گیرد». خداوند متعال حقیقتاً نعمت‌های بزرگ، زیاد و بی‌بدیلی را به امت اسلامی در نگاه کلان عنایت کرده است که یکی از هزاران آن نعمت کنگره عظیم حج تمتع در ماه آخر سال قمری است. حج، نمایشگاهی از عظمت، شوکت و قدرت دین مبین اسلام و امت اسلامی است و اصلاً و اساساً این که سالی یک بار در زمان و مکانی مشخص با اعمالی مشخص که نسبت به سایر اعمال و آئین اسلامی با کمترین اختلاف نظر و تفاوت عمل در میان معتقدان به فرق مختلف اسلامی مواجه است، تکرار می‌شود، به این منظور است که پیامی واحد و مهم را با دو رویکرد ارسال نماید؛ پیامی مملو از اقتدار و عظمت به جهانیان به ویژه دشمنان اسلام و در عین حال، پیام مهمی هم به امت اسلام مخابره نماید که ای امت اسلام! همه شما شاخ و بازوی یک پیکرید و از یک ریشه سرمنشا می‌گیرید و به یک قبله نماز می‌گزاید و یک خدا را با تعالیم و آموزه‌های پیامبری که افتخار خاتمیت نبوت را هم با خود دارد می‌پرستید؛ پس یک امت و ید واحده هستید. اما افسوس که این نعمت هر سال جلوی چشمانمان تکرار می‌شود و دریغ از درس‌آموزی از این پیام وحدت‌بخش و هیبت‌آفرین نسبت به پارسال را ندای می‌کند! چرا؟ چون آنچه قرآن و فرستنده و آورنده‌اش نگران بودند بر سر امت محمد(ص) در روزگاران آمد و آن، تفرقه‌ای است که صاحبان زر و زور و تزویر در میان امت اسلامی ایجاد کردند و امت واحده محمدی را گروه گروه و شعبه شعبه کردند و اسلام ناب محمدی را به اسلام‌های جعلی و وارونه سکولار، سلفی و تکفیری و آمریکایی تجزیه کردند تا با درست کردن زمینه‌های اختلاف و درگیری، خود مشغول قدرت‌افزایی، زباندوزی، جهان‌گشایی و زمین‌دزدی در دل دارالاسلام شوند. رهبر معظم انقلاب در همین راستا، جدایی و تفرقه امت اسلامی را زمینه‌ساز تحمیل منافع و مطامع استعمارگران، آمریکا، رژیم صهیونیستی و دیگر زیاده‌خواهان بر ملت‌ها می‌داند و تأکید می‌کند که اگر به حج با چشم «فرصت» نگاه کنیم آن گاه «با اتحاد امت، امنیت و پیشرفت و هم‌افزایی کشورهای اسلامی و کمک‌های آنها به یکدیگر ممکن می‌شود».

فقدان به‌بشار

دشمنی با ایران؛ اشتراک دموکرات و جمهوری خواه!

با توقف مذاکرات ایران و آمریکا، برخی اصلاح طلبان با واقعیتی مواجه شدند که پیش تر نادیده می گرفتند: حزب دموکرات نیز همچون جمهوری خواهان در مسیر دشمنی با ایران عمل می کند! روزنامه «هم میهن» با اشاره به سنگ اندازی دموکرات ها در روند مذاکرات، نوشت: «دموکرات های بی شخصیت، مانند «جان کری»، توافقی را که خود امضا کرده اند، اکنون تخطئه می کنند.» رسانه های جریان اصلی آمریکا که به این حزب نزدیک اند نیز همین رویکرد را دارند. در این یادداشت تأکید شده که در سیاست آمریکا، اصل بر منافع مردم نیست، بلکه اهمیت دارد چه کسی سیاست را اجرا کند. روزنامه «آرمان ملی» نیز با اشاره به نقش چهره های تندرو دولت «ترامپ»، از جمله «بولتون»، به تداوم راهبرد ضدایرانی واشنگتن پرداخته است. با این تحولات، این برداشت در میان اصلاح طلبان در حال تقویت است که دو حزب آمریکا در دشمنی با ایران تفاوت ماهوی ندارند و نباید به سیاست های آن ها اعتماد کرد.

ایران در قله فناوری نظامی

«آلستر کروک» دیپلمات و مأمور پیشین سازمان اطلاعات خارجی بریتانیا (MI6)، در گفت و گویی، به پیشرفت های نظامی چشمگیر ایران اذعان کرده است. او می گوید: «ایران سه سامانه متفاوت دفاع هوایی در اختیار دارد که به تنهایی گویای توانمندی این کشور است. رادارهای فرامرزی آن ها نیز کاملاً ساخت داخل و حاصل تلاش های بومی هستند.» کروک تأکید می کند که تصور عقب ماندگی ایران در حوزه فناوری اشتباه است و جمهوری اسلامی در عرصه مهندسی و فناوری در زمره کشورهای پیشرفته قرار دارد. این اظهارات از سوی یک مقام اطلاعاتی غربی، گواهی بر رشد مستقل و چشمگیر ایران در صنایع نظامی و فناوری های دفاعی است؛ رشدی که بدون اتکا به غرب یا شرق رقم خورده و ایران را در جایگاه یک بازیگر توانمند و خودکفا در عرصه نظامی قرار داده است.

وقتی ربات ها هم رأی ندادند!

«رضا پهلوی»، پس از شکست های پیاپی در پروژه هایی مانند «قنوس» و «کمپین وکالت»، این بار با بهره گیری از فناوری هوش مصنوعی تلاش کرد خود را در معرض توجه رسانه ها و افکار عمومی قرار دهد. او با انتشار ویدیویی که در آن ربات ها به استقبالش در تهران می آیند، سعی کرد بازگشت خیالی اش به ایران را به تصویر بکشد. اما این اقدام، نه تنها با استقبال کاربران مواجه نشد، بلکه بار دیگر سیل پرسش ها درباره کارنامه سیاسی و اقتصادی بی نتیجه او را به همراه داشت. پیش تر نیز چهره هایی چون «امیرعباس فخرآور» با صداسازی های خیالی با رضا پهلوی، به سوژه تمسخر سلطنت طلبان بدل شده بودند. حالا هوش مصنوعی، به ابزاری برای رویافروشی سیاسی اپوزیسیون بدل شده؛ ابزاری که به جای اثرگذاری، موجب رسوایی های بیشتر شده است. طرح های مشابه همچون «پنج گانه» و «من وکالت می دهم» نیز پیش از این، با واکنش سرد افکار عمومی و شکست روبه رو شده اند.

بازیگر سوم در مذاکرات حساس ایران و آمریکا

در آستانه دور تازه ای از مذاکرات هسته ای میان ایران و آمریکا، تحلیلگران بین المللی بار دیگر بر نقش ویژه روسیه به عنوان تسهیل گر و مشاور کلیدی تأکید دارند. به گفته «ولادیمیر ساژین» پژوهشگر ارشد انستیتوی شرق شناسی روسیه، تجربه تاریخی و حضور فعال مسکو در مذاکرات مربوط به پرونده هسته ای ایران از سال ۲۰۰۶ تاکنون، این کشور را به یکی از بازیگران تعیین کننده در روند گفت و گوها تبدیل کرده است. روسیه با آگاهی عمیق از جنبه های فنی و سیاسی این پرونده، توانسته در گذشته نقش مؤثری در کاستن از شکاف میان دیدگاه های تهران و واشنگتن ایفا کند. علاوه بر آن، همکاری های دوجانبه تهران و مسکو در ساخت و راه اندازی نیروگاه هسته ای بوشهر و نیز آموزش متخصصان ایرانی در حوزه انرژی هسته ای، بُعد جدیدی به روابط راهبردی دو کشور بخشیده است. در روزهای اخیر، افزایش تماس های دیپلماتیک، از جمله سفر سلطان عمان به مسکو، نشان دهنده تلاش های چندجانبه برای احیای روند مذاکرات است.

◀ در حمله موشکی جدید انصارالله یمن به سرزمین های اشغالی، موشکی به فرودگاه بن گوریون اصابت کرد که سامانه های پدافندی رژیم صهیونیستی موفق به رهگیری آن نشدند. منابع عبری زبان از شلیک نوعی موشک جدید خبر داده اند. این دومین حمله در هفته های اخیر است که طی آن انصارالله بدون اعلام رسمی نوع موشک، اهدافی در شمال فلسطین اشغالی را مورد هدف قرار می دهد. کارشناسان احتمال می دهند یمن به یک موشک بالستیک یا مافوق صوت جدید دست یافته باشد.

◀ روزنامه «تیویورک تایمز» گزارش داد که با وجود انتصاب «مارکو روبیو» به عنوان مشاور جدید امنیت ملی کاخ سفید، «استیو ویتکاف» همچنان مسئول اصلی مذاکره با ایران باقی مانده است. ویتکاف که از نزدیکان دونالد ترامپ به شمار می رود، مسئول مذاکرات مرتبط با پایان دادن به جنگ در اوکراین و غزه و همچنین گفتگوهای رفع تحریم ها با ایران است.

◀ «ترامپ» رئیس جمهور آمریکا در مصاحبه ای با شبکه «ان بی سی» اعلام کرد که آماده است تا به استدلال ها برای برنامه هسته ای غیرنظامی ایران گوش دهد، به شرطی که برنامه تسلیحات هسته ای این کشور پایان یابد. ترامپ همچنین درباره وضعیت جنگ اوکراین اظهار داشت که امکان دستیابی به صلح وجود دارد، اما همچنان ممکن است مذاکرات برای حل بحران متوقف شود. وی در پایان اشاره کرد که قصد دارد ریاست جمهوری را به جمهوری خواهی واگذار کند.

◀ گردان های «القسام» شاخه نظامی حماس، از عملیات ترکیبی علیه نظامیان رژیم صهیونیستی خبر دادند. طبق بیانیه این گردان ها، روز شنبه نیروهای مهندسی ارتش رژیم صهیونیستی به داخل یک تونل بمب گذاری شده کشانده شدند. پس از آن، رزمندگان القسام عملیات درگیری را آغاز کرده و تعدادی از نظامیان صهیونیستی را در فاصله نزدیک از پای درآوردند. سپس با انفجار تونل، شمار دیگری از نظامیان کشته و زخمی شدند. در ادامه، دو تانک اسرائیلی با راکت های یاسین ۱۰۵ هدف قرار گرفت.

◀ تحلیلگران واتیکان پیترو پارولین، وزیر خارجه واتیکان را دارای بیشترین شانس جانشینی پاپ فرانسیس می دانند. رسانه های ایتالیایی از تمایل کاردینال ها به ادامه مسیر اعتدالی پاپ فعلی خبر می دهند. نشست انتخاب پاپ جدید از ۷ مه در رم با حضور ۱۳۵ کاردینال واجد شرایط آغاز خواهد شد.

◀ «ریگوری برو»، تحلیلگر آمریکایی در موسسه اوراسیا گروپ: ترامپ می گوید که خواهان «برچیدن کامل» برنامه اتمی ایران است. سپس می گوید: «تنها چیزی که نمی تواند داشته باشند، سلاح هسته ای است.» بعد هم می گوید که ممکن است با داشتن یک برنامه هسته ای غیرنظامی از سوی ایران موافق باشد. به نظر من، این مواضع مسئله را واقعاً روشن نمی کند. ترامپ موضع «برچیدن» را به منظور راضی نگه داشتن جناح تندرو جمهوری خواهان مطرح می کند، چون این کمک می کند تا توافق را به عنوان توافقی بهتر و سخت گیرانه تر نسبت به برجام مطرح کند، حتی اگر در واقعیت اینطور نباشد.